

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Accountantsprotocol 2008-2013
Europees Terugkeerfonds Nederland
(herziene versie)

Versie april 2013

Datum 25 april 2013
Status Definitief

Colofon

Afzendinggegevens

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directoraat-Generaal Vreemdelingen Zaken
Bureau Regie en Besturing
Programmasecretariaat Europese Fondsen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/migratiefondsen

Contactpersoon

Wim van Walsem
T 06 52809074
postbus.etf@minvenj.nl

Inhoud

Colofon	2
Inhoud	3
1 Algemeen	4
1.1 <i>Inleiding</i>	4
1.2 <i>Doelstelling</i>	4
1.3 <i>Toepasselijke wet – en regelgeving</i>	5
1.4 <i>Inwerkingtreding</i>	5
2 Rapport van feitelijke bevindingen	7
2.1 <i>Algemeen</i>	7
2.2 <i>Opdracht</i>	7
2.3 <i>Te rapporteren bevindingen</i>	7
2.3.1 <i>Algemeen</i>	7
2.3.2 <i>Specifiek</i>	8
3 Reviews en andere controleonderzoeken	12

1 Algemeen

1.1 Inleiding

In de Algemene Voorwaarden Europees Terugkeergefonds (ETF) november 2012 met kenmerk V&J/PEF/ETF11-2012 is bepaald dat het door subsidieontvangers ingediende verzoek om vaststelling van de ETF-subsidie (hierna te noemen: einddeclaratie), in het kader van het Europees Terugkeergefonds (hierna ook te noemen: ETF), vergezeld dient te zijn van een zogenoemd rapport van feitelijke bevindingen van de accountant. In een dergelijk rapport wordt door de accountant gerapporteerd over de onderzoeksbevindingen zonder dat hij hierover een oordeel uitspreekt of zekerheid (assurance) verstrekt. De beoordeling van de onderzoeksbevindingen wordt overgelaten aan de gebruiker van het rapport. De accountant doet verslag van zijn feitelijke bevindingen uit hoofde van een opdracht tot het uitvoeren van specifiek overeengekomen werkzaamheden (Standaard NV COS 4400). De accountant beschrijft zijn onderzoeksbevindingen met daarbij de door hem aangetroffen fouten en afwijkingen. De gebruiker van de rapportage beslist op grond hiervan zelf of de subsidieontvanger voldaan heeft aan de gestelde voorwaarden. Het ministerie van Veiligheid & Justitie kan derhalve met behulp van het rapport de juistheid van de einddeclaratie beoordelen.

In dit accountantsprotocol worden nadere regels gegeven voor de reikwijdte van de werkzaamheden van de accountant en de inhoud van het rapport van feitelijke bevindingen.

1.2 Doelstelling

Het Europees Terugkeergefonds is ingesteld om de inspanningen van de lidstaten van de Europese Unie te steunen om alle aspecten van de organisatie van het terugkeerproces te verbeteren.

Organisaties die in aanmerking kunnen komen voor een bijdrage uit het ETF zijn:

- overheidsorganisaties (nationaal, regionaal, lokaal);
- onderwijs- en onderzoeksinstellingen;
- opleidingsorganisaties;
- sociale partners;
- internationale en niet-gouvernementele organisaties;
- privaatrechtelijke ondernemingen;
- publiekrechtelijke ondernemingen.

Aan particulieren wordt geen subsidie verleend.

Onder ETF worden gedurende de jaren 2008 – 2013 projecten gesteund die betrekking hebben op:

- Het vaststellen en verbeteren van de organisatie en de uitvoering van een geïntegreerde organisatie van het terugkeerproces door de lidstaten;
- Het versterken van de samenwerking tussen lidstaten in het kader van een geïntegreerde organisatie van het terugkeerproces en de uitvoering ervan;
- Het bevorderen van een doeltreffende en uniforme toepassing van gemeenschappelijke normen inzake terugkeer overeenkomstig de beleidsontwikkeling op dit gebied.

1.3 Toepasselijke wet – en regelgeving

Aan de organisaties, die door het ETF medegesubsidieerde projecten uitvoeren, zijn eisen en voorwaarden gesteld die te vinden zijn in de individuele toekenningsbeschikking en in specifieke wet- en regelgeving. Dit accountantsprotocol is ook op deze wet- en regelgeving gebaseerd.

Het betreft:

- Beschikking nr. 575/2007/EG van 23 mei 2007;
- De door de Europese Commissie vastgestelde implementatieregels van de bovengenoemde beschikking, zoals neergelegd in de beschikking nr. 2008/458/EG van 5 maart 2008, gewijzigd bij beschikking van 23 juli 2009 (2009/614/EG), beschikking van 8 februari 2010 (2010/70/EU) en beschikking van 2 maart 2011 (2011/177/EU);
- Het Nederlandse Meerjarenprogramma ETF 2008 – 2013;
- Het Jaarprogramma 2012 ETF Nederland en verder;
- De Algemene Voorwaarden Europees Terugkeerfonds (ETF) van november 2012 met het kenmerk V&J/PEF/ETF11-2012.

Omdat wet- en regelgeving kunnen veranderen, wordt geadviseerd om voor de meest actuele versies te kijken op www.rijksoverheid.nl/migratiefondsen.

Om de werkzaamheden goed te kunnen verrichten, is het raadzaam kennis te nemen van de gehele tekst van de genoemde beschikkingen, regelingen en voorwaarden. Specifieke aandacht wordt gevraagd voor Bijlage 11 van Uitvoeringsbeschikking nr. 2008/458/EG van 5 maart 2008 (zoals nadien gewijzigd) en de Algemene Voorwaarden Europees Terugkeerfonds (ETF) van november 2012.

1.4 Inwerkingtreding

Dit accountantsprotocol geldt vanaf 1 februari 2012 en heeft betrekking op de uitvoering van het ETF jaarprogramma 2012 en volgende. Dit

accountantsprotocol kan ook van toepassing worden verklaard op verleende subsidies in eerdere jaarprogramma's.

2 Rapport van feitelijke bevindingen

2.1 Algemeen

In het rapport van feitelijke bevindingen wordt door de accountant gerapporteerd over de onderzoeksbevindingen zonder dat hij hierover een oordeel uitspreekt of zekerheid (assurance) verstrekt. De beoordeling van de onderzoeksbevindingen wordt overgelaten aan de gebruiker van het rapport.

2.2 Opdracht

De subsidieontvanger is verantwoordelijk voor de inschakeling van een accountant. Hiertoe dient de subsidieontvanger een specifieke opdracht te verstrekken aan een accountant. Deze opdracht dient te voldoen aan de eisen die in de vigerende wet- en regelgeving, zie 1.3, zijn vermeld. In de opdrachtschrijving aan de accountant moet de subsidieontvanger de aard, de tijdfasering en de omvang van de te verrichten werkzaamheden aangeven. De accountant dient bij zijn werkzaamheden standaard NV COS 4400 te hanteren.

Het is aan te bevelen om de opdracht aan de accountant reeds in een vroegtijdig stadium te verstrekken, opdat de accountant reeds tijdens de looptijd bij het project wordt betrokken.

2.3 Te rapporteren bevindingen

2.3.1 Algemeen

Het is algemeen vereist dat de einddeclaratie inclusief de bijlagen (overzichten van de totale betaalde projectkosten en van de definitieve financiering van het project) in overeenstemming is met de bij of krachtens de wet gestelde voorschriften.

De accountant onderzoekt of de einddeclaratie inclusief bijlagen (overzichten van de totale betaalde projectkosten en van de definitieve financiering van het project) voldoet aan de bij of krachtens de wet- en regelgeving gestelde voorschriften. Het voorgaande geldt voor de totale einddeclaratie, dus inclusief de kosten van de samenwerkingspartners.

In het algemeen geldt dat de accountant in zijn onderzoek moet vaststellen dat geen niet-subsidiabele kosten (zie Bijlage 11 lid III van Beschikking nr. 2008/458/EG van 5 maart 2008 (zoals nadien gewijzigd)) in de einddeclaratie zijn opgenomen en dat de subsidieontvanger

betalingsbewijzen van de verantwoorde kosten in de projectadministratie heeft opgenomen.

2.3.2 *Specifiek*

De accountant wordt gevraagd om in het rapport van feitelijke bevindingen te rapporteren over:

(a) de formele vereisten van tijdigheid en rekenkundige juistheid van de einddeclaratie

Dit betekent dat de accountant moet aangeven of de einddeclaratie tijdig is ingediend en dat het daarin opgenomen cijfermateriaal rekenkundig correct is. Daarbij moet tevens de realisatie worden vergeleken met de laatst goedgekeurde begroting.

(b) de opzet van de administratieve organisatie/interne beheersingsmaatregelen (AO/IB)

Dit betekent dat de accountant moet nagaan of de AO/IB van de subsidieontvanger voldoet aan de vereisten, zoals vastgelegd in de vigerende wet- en regelgeving (zie 1.3).

(c) de aansluiting tussen de einddeclaratie en de projectadministratie;

Dit betekent dat de accountant moet aangeven in hoeverre er een aansluiting is te maken tussen enerzijds de gegevens die zijn opgenomen in de einddeclaratie en anderzijds de projectadministratie.

(d) de juistheid van de verantwoorde projectkosten;

Dit betekent dat de accountant van de in de einddeclaratie verantwoorde projectkosten de juistheid moet onderzoeken op basis van de algemene uitgangspunten inzake subsidiabiliteit, zoals vastgelegd in de vigerende wet- en regelgeving (zie 1.3).

Per kostensoort zoals vermeld in Bijlage 11 lid III van Beschikking nr. 2008/458/EG van 5 maart 2008 (zoals nadien gewijzigd)) dient de accountant minimaal de hieronder genoemde aspecten in zijn onderzoek te betrekken. Voor alle kostensoorten geldt dat de accountant moet vaststellen dat de verantwoorde kosten daadwerkelijk zijn gemaakt en met voldoende bewijsstukken zijn onderbouwd.

1. Personeelskosten

De accountant dient een deelwaarneming van minimaal 20% van de verantwoorde kosten toe te passen. De accountant zal moeten nagaan of de geselecteerde medewerkers werkelijk een bijdrage hebben geleverd aan de uitvoering van het project. Bij personeel van overheidsinstanties dient een schriftelijk besluit van detachering of toewijzing aan het project

aanwezig te zijn. De accountant moet voorts niet alleen de opbouw van de verantwoorde personeelskosten van de geselecteerde medewerkers vaststellen maar ook de aansluiting tussen de verantwoorde uren en de urenadministratie. Ook de tijdigheid van de urenverantwoording (zowel het invullen door de medewerker, als het goedkeuren door diens leidinggevende) moet onderdeel van de uit te voeren werkzaamheden zijn. Indien de urenverantwoording digitaal geschiedt, dan dient de accountant vast te stellen in hoeverre deze methodiek voldoet aan de vigerende wet- en regelgeving.

2. Reis- en verblijfkosten

De accountant dient een deelwaarneming van minimaal 20% van de verantwoorde kosten toe te passen. De accountant zal moeten vaststellen of de reis- en verblijfkosten zijn gemaakt door personeel en andere personen die deelnemen aan de activiteiten van het project en die voor de uitvoering van het project noodzakelijk moeten reizen. Reiskosten komen in aanmerking op grond van de werkelijk gemaakte kosten. De terugbetaling moet gebaseerd zijn op de goedkoopste vorm van openbaar vervoer. Verblijfkosten komen in aanmerking op grond van reële kosten of dagvergoedingen. Eigen tarieven voor vergoedingen moeten binnen de grenzen blijven van wat binnen de Nederlandse overheid gebruikelijk is.

3. Materieel

De accountant dient een deelwaarneming van minimaal 50% van de verantwoorde kosten toe te passen. De accountant zal moeten nagaan of de kosten essentieel zijn voor het project, de kosten marktconform zijn en de juiste aanbestedingsprocedure is toegepast. Ingeval van afschrijving moet de accountant nagaan of de afschrijvingskosten juist zijn berekend en dat de correcte afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd; in dat verband zal de accountant ook moeten vaststellen of de omvang van het verantwoorde gebruik overeenkomt met de realiteit.

4. Onroerend goed

De accountant dient een deelwaarneming van minimaal 50% van de verantwoorde kosten toe te passen. De accountant zal moeten vaststellen dat bij aankoop de marktwaarde niet is overschreden, dat de afschrijvingskosten juist zijn berekend en dat de correcte afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd. Ingeval van huur zal de accountant ook moeten vaststellen dat de omvang van het verantwoorde gebruik overeenkomt met de realiteit.

5. Verbruiksgoederen, benodigdheden en algemene diensten

De accountant dient een deelwaarneming van minimaal 20% van de verantwoorde kosten toe te passen. De accountant zal moeten vaststellen

dat de kosten identificeerbaar zijn en direct noodzakelijk zijn voor het project.

6. Onderaanneming

De accountant dient een deelwaarneming van minimaal 50% van de verantwoorde kosten toe te passen. De accountant zal moeten vaststellen dat de subsidieontvanger de juiste aanbestedingsprocedure heeft gevolgd en of een door beide partijen getekend contract aanwezig is, dat aantoonbaar volgens de toepasselijke TON-principes tot stand is gekomen.

7. Kosten die rechtstreeks voortvloeien uit de vereisten i.v.m. EU-medefinanciering

De accountant dient een deelwaarneming van minimaal 20% van de verantwoorde kosten toe te passen.

8. Expertisekosten

De accountant dient een deelwaarneming van minimaal 50% van de verantwoorde kosten toe te passen.

9. Specifieke uitgaven in verband met doelgroepen

De accountant dient een deelwaarneming van minimaal 20% van de verantwoorde kosten toe te passen.

10. Overhead (Indirecte kosten)

Bij overhead hoeft geen deelwaarneming te worden uitgevoerd. Er mag een forfaitair bedrag, uitgedrukt als een percentage van het totaalbedrag van de subsidiabele kosten, worden opgevoerd met een maximum van 7%. Organisaties die een exploitatiesubsidie ontvangen uit de EU-begroting, mogen geen indirecte kosten opnemen.

(e) de ontvangsten/inkomsten van het project;

De accountant dient de omvang van de in de projectadministratie opgenomen inkomsten te onderzoeken aan de hand van de uitgangspunten van de goedgekeurde begroting en aan de hand van de vastleggingen in het grootboek. De accountant dient na te gaan uit welke bron de inkomsten afkomstig zijn alsmede of de inkomsten ook daadwerkelijk zijn ontvangen en direct aan het gesubsidieerde project zijn toegerekend.

(f) de volledigheid van de verantwoorde cofinanciering;

De accountant dient de omvang van de in de projectadministratie opgenomen cofinanciering te onderzoeken aan de hand van de uitgangspunten van de begroting en aan de hand van de vastleggingen in het grootboek. De accountant dient na te gaan uit welke bron de

cofinanciering afkomstig is alsmede of de cofinanciering ook daadwerkelijk is ontvangen en direct aan het gesubsidieerde project is toegerekend.

(g) de publiciteitseisen

De accountant doet onderzoek naar de wijze waarop de subsidieontvanger de publiciteitseisen in de praktijk heeft toegepast. De accountant baseert zich daarbij op het materiaal dat de subsidieontvanger hem aanreikt. De verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van dit materiaal berust bij de subsidieontvanger.

Van de accountant wordt verwacht dat deze op basis van bovenstaande elementen een werkprogramma voor het uit te voeren onderzoek opstelt en toepast.

Tot slot wordt van de accountant verwacht dat deze elke pagina van de einddeclaratie inclusief de bijlagen (overzichten van de totale betaalde projectkosten en van de definitieve financiering van het project) voor identificatiedoeleinden waarmerkt en parafeert. Zodoende bestaat de zekerheid dat het opgestelde rapport van bevindingen bij de onderzochte einddeclaratie hoort.

3 Reviews en andere controleonderzoeken

Het ministerie van Veiligheid & Justitie kan reviews bij de accountant van de subsidieontvanger laten uitvoeren teneinde na te gaan of het accountantsonderzoek met inachtneming van dit accountantsprotocol is uitgevoerd. Dergelijke reviews komen niet in de plaats van andere controles van de Verantwoordelijke Autoriteit/Gedelegeerde Instantie (Programmasecretariaat Europese Fondsen), Audit Autoriteit (de Auditdienst Rijk van het ministerie van Financiën) of van de Certificerend Autoriteit (de Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken) voor het Europees Terugkeerfonds.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat projecten worden bezocht en gecontroleerd door vertegenwoordigers van de Algemene Rekenkamer, van de Europese Commissie of van de Europese Rekenkamer.

De accountant die is belast met het onderzoek van de einddeclaratie stemt er mee in dat het werkprogramma en de onderzoeksdossiers in het kader van bovengenoemde reviews en onderzoeken integraal en onverwijld aan deze onderzoekers ter beschikking worden gesteld. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken waarom in het kader van voornoemde review/onderzoek wordt verzocht.